

Motion till riksdagen 2008/09:Sf9

**av Bodil Ceballos och Gunvor G Ericson (mp)
med anledning av skr. 2008/09:33**

Migration och asylpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta den aktuella politiska debatt som förts också avspeglas i den årliga migrationskrivelsen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska öka sin andel beviljande av flyktingstatus enligt Genèvekonventionen för att slippa dagens jumboplats.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte fortsätta att exportera vår striktare tillämpning av asylrätten till övriga EU-länder.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av öppnare gränser mot omvärlden.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att barns egna asylskäl måste beaktas.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prioritera en förkortning av handläggningstiderna i stället för hemsändande av människor som redan levt här många år och ofta är välintegrerade i samhället.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att asylsökande vid avslag inte ska tvingas återvända till andra delar av hemlandet än därifrån man kommer.

Motivering

Regeringens skrivelse är i huvudsak en lägesbeskrivning med referenser till hur migrationsflöden utvecklats under åren. Därefter kommer en del som tar upp vad som är på gång, i Sverige och i övriga EU-länder. Mycket av det som kommenteras i skrivelsen är sådant som Miljöpartiet under allmänna motions-

Fel! Okänt namn på

tiden motionerat om, se motionerna Migration i EU, Översyn av utlänningslagen m.fl. Vi återupprepar därför inte alla våra synpunkter här.

Den lägesbeskrivning vi saknar är den debatt om lagtolkning som förts mellan lagstiftare och myndighet. Det synes stå klart att t.ex. den mer restriktiva tillämpningen av begreppet väpnad konflikt på ett effektivt sätt har stoppat den tillfälliga ökningen av asylsökande från Irak. Om detta var tanken då de första besluten i denna riktning togs överlåter vi åt ansvarig myndighet att förklara. Tolkningen tog lagstiftarna på sängen, och en het debatt har först om både väpnad konflikt och andra frågor. Ska UNHCR:s rekommendationer följas eller inte? Ska f.d. asylsökande undantas från undantagsreglerna vid anhöriginvandring? Ska de som hamnar i kläm mellan två lagstiftningar i alla sammanhang alltid höra till den äldre lagstiftningen eller kan man göra undantag? Den diskussion som förts avspeglas inte alls i skrivelsen.

Med den nya lagen om arbetskraftsinvandring skapas fler legala möjligheter för människor att komma till Sverige. Det är positivt och kan avlasta asylsystemet. Samtidigt är det av största vikt att arbetskraftsinvandringen inte ska vara i stället för möjligheten att söka asyl. Den som har asylskäl eller skyddsbehov ska erbjudas asyl eller skydd. I dag är Sverige ett av de länder i Europa som procentuellt sett allra minst erkänner människor som flyktingar enligt Genèvekonventionen. Detta är märkligt med tanke på det stora antalet asylsökande som kommer till just Sverige. Det är föga troligt att det bara är ”låtsasflyktingar” som kommer till vårt land och att de som kommer till andra länder är de ”riktiga” flyktingarna. Vissa grupper i vårt samhälle som vill begränsa invandringen använder gärna argumentet att så väldigt få av de som kommer hit är ”riktiga flyktingar”. Vi anser att denna jumboplacering inte är värdig ett land som både utåt sett och inför de egna medborgarna ger en bild av att vi har en generös flyktingpolitik.

Regeringen är en stark anhängare av den s.k. harmoniserade asyl- och migrationspolitiken. Det torde för Sveriges del eventuellt innebära att vi kommer att erkänna en större del av de flyktingar som kommer hit som flyktingar enligt Genèvekonventionen, men det kan också leda till att vi ”exporterar” vår mycket strikta bedömning till övriga Europa på samma sätt som vi nu exporterat vår ”hemsändarpolitik”, trots omständigheter som tidigare räknats som verkställighetshinder, till bl.a. Holland och Storbritannien. Vi motsätter oss en sådan ”exportpolitik”.

En mer samordnad politik skulle kunna innebära att vi går mot ett mer solidariskt Europa med både flyktingar och andra migranter, men när man följer återrapporteringarna från rådsmötena handlar diskussionen mer om hur vi gemensamt på bästa sätt ska kunna sätta stopp för de s.k. olagliga migranterna än hur vi på bästa sätt ska kunna hjälpa människor i behov av skydd eller arbete. Det handlar om att stänga gränser, med små luckor för högutbildade från länder som inte är för fattiga. I de senare beläggs de högutbildade snarare med reseförbud. Att skydda länder från kompetensflykt bör i stället innebära att hjälpa till att skapa förutsättningar för nämnda länder att själva kunna erbjuda dessa människor bra anställningar i hemlandet så att de väljer att stanna kvar i stället för att flytta. Diskussionen i EU handlar också om att ge Frontex större befogenheter att stoppa människor innan de når europeiskt

vatten och om biometriska data för att på maximalt sätt kunna kontrollera människors rörelser över gränserna etc.

I takt med att asylpolitiken samordnas i EU-länderna vill vissa länder nu också skynda på även den samordnade migrationspolitiken. I EU-länderna har migrationen historiskt sett varit mycket olika, och det är därför svårt att hitta en gemensam bild av vad t.ex. cirkulär migration egentligen innebär. För en nordeuropé och en sydeuropé kan bilden av denna företeelse vara väldigt olika. För länder som har eller har haft utpräglade gästarbetarsystem kan det synas vara ungefär detsamma, för oss något helt annat. I takt med att gränserna stängs alltmer runt EU-länderna hittar vi på nya och gemensamma regelverk så att alla länder ska känna att de fått med just sina migranter, som de faktiskt är beroende av för skördar, byggarbetsplatser etc. Enklare hade varit att låta gränserna förbli öppnare så att människor som tidigare kunde ta sig till ett EU-land för att jobba ett antal månader, eller år, hade kunnat fortsätta med det. När gränserna stängts kring EU-länderna har den som lyckats ta sig levande in i EU varit tvungen att stanna kvar på grund av risken att inte kunna komma tillbaka vid ett senare tillfälle.

När man läser skrivelsen kan man lätt få intrycket att allt är frid och fröjd i Sverige, att barns asylskäl tas på allvar och att Dublinförordningen fungerar utan komplikationer etc. I det verkliga livet hör vi berättelser om barn som sett sin mamma våldtas och misshandlas i hemlandet som nu lever gömda i Sverige och letar mat i soptunnorna utanför livsmedelsaffärerna. Den barnparagraf som infördes i utlänningslagen för att ytterligare betona att barns egna skäl ska beaktas fungerar uppenbarligen inte i praktiken.

Skrivelsen tar upp barns rätt till skolgång och att en utredning ska presenteras under hösten 2008. Miljöpartiet anser att alla barn utan undantag har rätt att gå i skolan. Skrivelsen tar däremot inte upp frågan om hälso- och sjukvård för de gömda trots att det också är en fråga som debatterats flitigt under året. Miljöpartiet har skrivit en motion om detta som vi hänvisar till i denna fråga.

När det gäller återvändandearbetet skulle det finnas en logik i den politik som förs om det var en förkortning av handläggningstiderna som prioriterades. I sådana fall har människor vid ett eventuellt avslag inte hunnit rota sig här i landet. I stället verkar det snarare handla om att nu skicka iväg människor vars tillfälliga uppehållstillstånd gått ut, detta trots att de ibland befunnit sig upp till 8-9 år i landet, talar svenska, är välintegrerade i samhället med arbete, studier eller familj. Det är uppenbart att det strider mot det allmänna rättsmedvetandet att skicka tillbaka dessa personer med tanke på de många fall som uppmärksammats i media runtom i landet.

Ett återetableringsstöd är bra för dem som återvänder frivilligt. Det har dock visat sig att människor tvingas återvända "frivilligt", och det är inte acceptabelt. Återtagandeavtal upprättas med många länder, men tolkningen av vad dessa innebär i praktiken är olika. Möjligheten att skicka människor till andra delar av hemlandet än där de kom ifrån från början är t.ex. en fråga mottagande länder inte alltid tolkar in i dessa. Ändå skickar vi tillbaka människor till t.ex. Kongo. Återvändandet måste också ses ur mottagarlandets perspektiv.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 november 2008

Bodil Ceballos (mp)

Gunvor G Ericson (mp)